

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
 Vidéken: " 9.— " " 4.50 "

Főszerkesztő:
Dr. VARGA LAJOS.
 Felelős szerkesztő:
SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

A munka tisztessége.

Érdekes erről a kérdéstről beszélni, mert hiszen oly gyakran jutnak egyes emberek ezzel a fogalommal összeütközésbe. Nem kell egyéb, hogy erről meggyőződést szerezzünk, csupán az, hogy figyelemmel kísérjük a törvényszéki krónikákat.

A nyomorúság sok mindenre ráviszi az embert s rákényszeríti olyan cselekedetekre is, amelyekhez csak méltósága, erkölce és szemérme legázolásával juthat. A kenyér, a szükséges talat kenyér, nagy méltóság és erős védelem.

Ha valakit az inség, a nélkülözés, a megélhetés parancsa kényszerít a csunyaságra, amelyet rábizonyítottak, akkor ez a szigorubb fölfogás szóhoz bizonyára nem jut. De a nyomorúságnak, az élet irtózatossá hajtó hatalmának ebben a dologban szerepe nincsen. Nem a szárandó inség tántorodik itt bünbe, hanem a méltóságot, önérzetet, tisztességet, erkölcsöt, szemérmét nem ismerő kapzsiság.

A kenyérkereset eszközei, a

foglalkozások, a mesterségek között mi rangos megkülönböztetést tenni hajlandók nem vagyunk. A kenyérre épen úgy szüksége van az ügyvédnek, mint az orvosnak, a badogosnak, a vargának. — És a varga becsületes munkával keresett kenyere, épp olyan szent, tiszteletreméltó, mint az egyetemi professzoré. Az élelmesség ellen sincs szavunk, sőt ostorozni és elítélni valónak valljuk az élhatalmosságot. Igyekezünk mindenki, ügyvéd és lakatos, orvos és borbély a maga tudásának, a maga munkájának, ügyességének és szorgalmának a legjobb kamatját megszerezni. Ez a munka joga, magához való kötelességeinek betetőzése.

Az ugynevezett kari méltóság vagy testületi tekintély se garádicsos. Ennek szintje is egy és azonos mindazoknál az embereknél, akik tisztességes, becsületes munkát végeznek, ennek a törvényei szerint élnek, ebben és ezzel keresik boldogulásukat. Ennél szebb, igazabb, erkölcsében nemesebb méltóság nincsen.

Ez a mi fölfogásunk. És e szerint a fölfogás szerint az a fiskális,

aki a bírósági épületek ambitusán fogdossa magának a klienseket, nem az ügyvédi kar méltóságát vagy az ügyvédség tekintélyét sérteti meg, hanem megsérti a munka, a munka tisztességének méltóságát. Az a kereskedő, aki drága pénzen a mérlegen is megcsalja a vevőt, eltekintve, hogy büncselekményt követ, mélyen sérti a tisztességes munka fogalmát. Még igen sok példát szakíthatnánk ki az életből ennek az illusztrálására. De hisz fölösleges volna a dolog. Ez a típus, ez a karakter ugyanaz minden köntösben és lehet akármi a foglalkozása, egészen bizonyos, hogy meggyalázza, bemocskolja, megvetendő módon folytatja. Ha kereskedő: kiáll a boltja elé, erőszakkal cipeli be az arra járó embert — és más ruhát csomagol be neki, mint amit megvásárolt. Ha kávé, kártyabartlangot rendez be az udvari szobában és női kiszolgálást az intimus helyiségekben.

Ha orvos, olyan kenőcsöt ad el pácienseinek, amely egyformán gyógyít tyukszemét és tüdővést. Mert az ilyen individuumnak nem kell se méltóságérzet, se tekintély, se

Leányok.

A „Debreczen” számára írta: *Kuthi Sándor.*
 Végimentünk a virágos tiszaparton,
 Hamvas csókot szórt reánk a piros alkony
 S egy „felsőbb” lány, szép és karsu, mosolyogva]
 Bizalmasan kapaszkodott a karomba.

A kis uton — csak ketten — előrementünk,
 Kigyulladtak az ég fátylái felettünk,
 Ránk kacagott a sok virág pajkos kedvvel,
 A levegő is tele volt szerelemmel.

S tudja Isten, hogy esett: karomba fogtam,
 Illetetlen leányajkát megcsókoltam...
 Nem sikoltott, nem nevetett, nem futott meg,
 Csendesesen, keservesen sirni kezdett.

S úgy éreztem: mint aki egy virágkertbe,
 Hol előtte senki nem járt, félve megy be,
 S leszakítja a legelső, sohse látott
 Emberkéz nem érintette hóvirágot.

Mentem vele áhitattal, meghatottan,
 Könyét szívből jövő szóval szárítottam
 S megfogadtam ott előtte, mindörökké,
 Hogy nem próbálok meg ilyet, soha többé!

Feltekintett s hulló könye ezüstárján,
 A mosolya át-átört, mint szép szívirvány,
 S gyorsan, mert a társaság megérkezett már,
 Odasugta: „Nagyon szép, hát nem szeret már?”
 (Máramarossziget.)

Halál egy tüsszentés miatt.

Írta: *Csehov Antal.*

Egy szép estén a színházban ült Iwan Dimitrisch Czerwiakow, a végrehajtó a szinpadra irányította látésővét és kimondhatatlanul jól érezte magát. De hirtelen... Elbeszélésekben felette gyakran fordul elő ez a: „de hirtelen” és a szerzőknek igazuk van: az élet telve van hirtelen bekövetkező eseményekkel! — De hirtelen megvonaglott az arca, szeméből kiesordult a köny, lélekzete elállt... előrehajolt és... aptschich!!! Tüszszentett, amint látják. Tüszszentente mindenkinek szabad és mindenütt szabad.

Tüszszent a paraszt, a rendőrkapitány, sőt olykor a valóságos belső titkos tanácsos is.

Természetes hát, hogy Czerwiakow nem nem jött zavarba, hanem nyugodtan elővette a zsebkezdőjét és udvarias ember létező kö-

rülnezt: vajjon nem okozott-e senkinek kellemetlenséget a tüszszentése által? Bizony, ekkor mégis csak zavarba kellett jönnie. Látta, hogy az öreg ur, ki előtte ült, az első sorban, valamint dörmögött és keztyűjével gondosan letörülte kopasz fejét és nyakát. Az öregben Brisgalow generálisra, a hadügyminisztérium egyik tagjára ismert Czerwiakow.

— Reátüszszentettem? — gondolta Czerwiakow. Idegen ugyan és nem hivatalbeli följebbvalóm. De mégis kínos dolog. Bocsánatot kell kérnem.

— Bocsánat kegyelmes uram — sugta a generális fülebe.

— Önre tüszszentettem — akaratlanul.

— Nem baj, nem baj...

— Az istenért, bocsáson meg nekem.

Én — én nem szándékkal tettem!

— Ah — ugyan nyugodjék meg kérem, hadd hallgassam az előadást!

Czerwiakow visszaült helyére; zavart arckifejezéssel, buta mosollyal nézett a szinpadra.

Odanézett, igen, de a kellemes kedélyállapotnak vége volt. Gyötörni kezdte őt a nyugtalanság. A szünet folyamán közeledett Brisgalowhoz, mögéje sompolygott és miután

Hol tölthetjük legkellemesebben szabad időnket?

A fényesen berendezett és minden igényeket kielégítő

SZÉCHENYI-szálloda kávéházban.

DEBRECZEN, Petőfi-tér 7. szám.

Olesó szobák. Pontos kiszolgálás. Kitűnő étkezés. Naponta zeneestély.

Szíves pártfogást kér

REIK JAKAB.

Egész éjjel nyitva!!

tisztelet, se az emberek becsülése, lemond róla, hogy szóba állj vele, nem kívánja, hogy fogadd a köszönését, neki csak egy kell, amiért képes mindent elkövetni, minden emberileg felemelőről lemondani, minden emberileg megalázót eltűrni: pénz. Csak a pénz!

Politikai hírek.

Nemzetiségi beszámoló. Dr. Maniu Gyula román nemzetiségi képviselő e hó 11-én érkezik Alvinere, választókerületének székhelyére, hogy beszámoló beszédét elmondhassa. Maniut utjában Miháli Tivadar a nemzetiségi pártkör elnöke és több nemzetiségi párti képviselő kíséri. A nemzetiségi párti képviselők egyébként e hó közepén kezdik meg beszámoló beszédeik megtartását, mely alkalommal úgy az elmúlt ülésszokról, mint a nemzetiségi pártnak a jövőben követendő magatartásáról nyilatkoznak.

Uj főispán. A király szentgyörgyvölgyi Széll Józsefet, Fogarasmegye főjegyzőjét, Fogarasmegye főispánjává nevezte ki.

Horvát ügyek.

Készülődés a választásokra.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Budapest, augusztus 8.

A horvátok lázadása egyre nagyobb hullámokat vet. A Drávantuli tűzfészekben nagy események előmunkálatait folytatják lázasan és a szervezés munkájában nincs eszköz, amitől visszariadnának. A kormány — hír szerint — nem fogja sokáig tetlenül szemlélni a garázdálkodásokat és a legközelebbi napokban olyan intézkedések várhatók, amelyek alapján lehetővé válna a forradalmi hangulat.

Rakodezay Sándor bán egyébként erősen készülődik a választásokra s már lépéseket tett a hadtestparancsnoknál, hogy a választás mozgalmának biztosításához szük-

seges katonaságot bocsássa rendelkezésére. A választások valószínűleg szeptember 4-én lesznek. A zágrábi tisztikar tegnap délelben testületileg tisztelgett a bánnál. Arról is beszélnek elég komoly formában, hogy a kormány végső esetben kész a horvát országos gyűlést fölosztatni.

A horvát báni kormány osztályfőnöki állásainak betöltéséről ellentétes hírek vannak forgalomban.

A volt nemzeti párt tagjai Tomasies Miklós birtokán tanácskozást tartottak és az új pártalakulások módjait beszélték meg. Horvátországban ma az a hangulat, hogy a magyar-horvát kiegyezés lehetetlenné vált. Ilyenformán egy nagyon erős áramlat a fennálló viszony ellen tüzöl, amelynek romjain a „szabad, független Horvátországot” akarják fölláttatni.

Ezt ma már nyíltan hirdetik Zágrábban és az ezzel járó féktelen magyarellenes izgatás soha sem hallott méreteket ölt. Mindenképpen indokolt tehát a kormány törekvése, amely odairányul, hogy a további garázdálkodásokat lehetetlenné tegye.

Városháza és vármegye.

Az 1908. évi költségvetés. A város egyes ügyosztályai már beterjesztették rész-költségvetéseiket a számvevőséghez, hol most szorgalmasan folyik az egész pénzügyi munkálat elkészítése. A főszámvevő számítása szerint a teljes költségvetés még e hó során a tanács elé kerül. A költségvetéssel valamelyik őszi közgyűlésnek kell már foglalkoznia s tárgyalását nem hátrálthatja az a körülmény sem, hogy az 1906. évi zárszámadás még mindig a bizottságok kezei közt van. Könnyen megeshetik ily módon az a furesaság, hogy előbb állapítjuk meg jövő évi költségvetésünket, mint tavalyi zárszámadásunkat.

Helyettesítés. Vecsey Imre főjegyző helyettesítésével a polgármester Varga Károly tb. tanácsnokot bízta meg.

A város világitási bizottsága tegnap délután 4 órakor, Körner Adolf tanácsnok elnöke mellett ülést tartott a légszeszgyárban. A napirend során Debreczeni Jenő és Aberle Rajmond mérnökök tettek

előterjesztéseket a villamos világitási munkálatok állásáról. A bizottság az összes előterjesztéseket elfogadta.

A jog- és pénzügyi bizottság a jövő hét során, három nap egymásután, közgyűlést előkészítő üléseket tart, Bészler Károly tb. főjegyző elnöke mellett. Az ülések meghívóit holnap küldik szét.

Szeptember havi esküdtek.

Esküdtsorsolás a törvényszéken.

— augusztus 8.

(Saját tudósítónktól.) A debreceni törvényszéknél tegnap sorsolták ki az évi lajstromból azokat az esküdteket, akik a szeptember havi esküdtszéki cikluson szerepelni fognak. A sorsoláson Baróthy Béla elnöke alatt jelen voltak Tóby István és Kondor Zsigmond törvényszéki bírók, a királyi ügyészség részéről dr. Deési Gyula alügyész, az ügyvédi kamarától dr. Nagy Sándor ügyvéd; jegyző volt dr. Kovács Péter.

A kisorsolt esküdtek névsora a következő:

Rendes esküdteknek: Mendik Antal mérnök, Kiss István ga. dalkodó, Pásztor Ferenc hivatalnok, Márton Gyula kereskedő, Freller József üzletvezető, Molnár Sándor gazdálkodó, Bakóczy Mihály gazdálkodó, Tóth Kálmán szabó mester, Vagh Gyula szücsmester, Ménes Gábor ácsmester, id. Kiss Gábor timár, Nagy Béla keztügyáros, Tóth István építész, Gyarmati János mészáros, Varga József borkereskedő, Orosz István magánzó, Gál András gazdálkodó, Riesz Henrik kocsigyáros, dr. Horvay Róbert reáliskolai tanár, Balogh Péter birtokos, Meisel Vilmos gazdálkodó, Viz János nyugalmazott telekkönyvvezető, Spira Ferenc borkereskedő, Grosz Nagy Ferenc gyógyszerész, dr. Gulyás István tanár, Debreceni Károly csizmadia, dr. Gutfreind Sámuel ügyvéd, Kaszanyitzky Andor kereskedő, Hennel Sámuel rézműves és Juhász István lakatos mester.

Pótesküdték: Szilágyi József gazdálkodó, Molnár János csizmadia, Morvay Sótér kéményseprő, Róth Antal kereskedő, Varga Lajos csizmadia, Kupfer Jenő mészkereskedő, Szikszay Aladár fodrász, Buday Gyula ügyvéd, Pincés János kovácsmester és Ujvári István gazdálkodó.

néhány pillanatig küzködött maga-magával: erőt vett bátortalanágán.

— Kegyelmes uram, nyakára tüszentettem . . . — mormogta. — Bocsássa meg. Igazán . . . igazán . . .

— Ah, ugyan hagyja! En már el is felejtettem és maga újból kezdi! — szölt a generális és türelmetlenül félrehuzta alsó ajkát.

— Elfelejtetted! és emellett elővillog szemedből a bosszúság! — gondolta Czerwiakow, gyanakvoan megfigyelve a generálist.

— Még beszélni sem akar az emberrel. Meg kellene magyaráznom, hogy hiszen nem is akartam . . . hogy ez természeti törvény. Máskülönbén még azt gondolja, hogy le akartam köpni . . . Ha most nem gondolja is: esetleg később juthatna eszébe.

Odahaza feleségének is beszélt Czerwiakow az udvariatlanságáról. Az asszony — úgy tetszett neki — kissé könnyelműen fogta föl a történeteket: eleinte megijedt ugyan, de amidőn hallotta, hogy Brigalow „idegen”, nem hivatalbeli följobbaló, rögtön megnyugodott.

— Nos, hiszen mégis odamehetsz és bocsánatot kérhetsz, szölt. — Különbén azt hiszi, nincs benned semmi illetudás!

— Hisz éppen ez az! Bocsánatot kérttem, de ő olyan különös volt . . . Egy leereszkedő szót sem mondott. Nem is értünk rá a beszélgetésre.

Másnap Czerwiakow fölvette legujabb

egyenruháját, kisütötte a haját és elment Brigalowhoz, hogy megmagyarázza neki. A generális fogadószobájában sok embert várt, mindegyiküknek volt előterjeszteni vagy kérni valója; a generális átfutott néhány kérvényt, majd föltekintett és megpillantotta Czerwiakowot.

— Tegnap, a színházban — ha emlékezni méltóztatik, kegyelmes uram, hadarta a végrehajtó, — tüszentettem és . . . akaratlanul kegyelmes uramra . . .

— Micsoda butaság! Istenem, milyen hülyeség! Mivel szolgálhatok? — fordult a generális a Czerwiakow mellett állóhoz.

— Még beszélni sem akar velem! — gondolta Czerwiakow, elsápadva. — Tehát haragszik . . . Nem ezt nem hagyhatom annyiban . . . Meg kell, hogy magyarázzam neki . . .

Amidőn a generális végzett az utolsó féllal és visszaakart vonulni lakásába, Czerwiakow követte és elszántan megszólította:

— Kegyelmes uram! Ha merészkedem, kegyelmes uramat háborgatni, erre csupán a bünbánat érzése készítet! . . . Amint képzelheti, nem szándékosan tettem.

A generális arca siránkozó kifejezést öltött.

— Egyszerűen, bolondot akar üzni belőlem, uram! — szölt, ingerülten betéve magamögött az ajtót.

— Bolondot üzni? — gondolt Czerwiakow. — De már hogyan is? Generális és

nem képes felfogni ilyen egyszerű dolgot. Különbén, ha ilyen fenhéjázó, nem is fogok többé bocsánatot kérni tőle. Vigye az ördög! Levelet írrok neki, de odamenni nem megyek el hozzá soha többé.

Igy gondolkozott Czerwiakow, hazament. A levelet azonban nem írta meg. Tépeldött, tépeldött — és nem tudott végére érni sem a tépeldésnek, sem a levélnek. Így másnap mégis oda kellett mennie, hogy személyesen adja elő magyarázatát.

— Tegnap alkalmatlankodtam kegyelmes uramra, dadogta, amidőn a generális kérdően tekintett reá, nem hogy kinevessem kegyelmes uramat, amint mondani méltóztatott. Bocsánatot kértem azért, hogy tüszentettem és — még pedig önm. . . De eszemágamban sem volt nevetni! Hogyan is volna szabad, hogy nevessek? Ha nevetnenk, hol maradna akkor a respektus, mely a magasrangu személyiségek . . .

Takarodjék! takarodjék! — ordította hirtelen a generális elkékül arccal és egész testében reszketve.

— Mi tetszik — hebegte halkán, ijedségtől féláléltan Czerwiakow.

— Takarodjál! — ismételte a generális és lábaival dobbantott.

Kábult fejével érkezett haza, lefeküdt a pamlagra, anélkül, hogy levelet az új egyenruháját és meghalt.

A debreceni Székely Társaság Szamosujváron.

Debreceniek kirándulása.

Szövetségi kongresszus.

— augusztus 8.

(Saját tudósítónktól.) Alig van vidéken még egy város, hol a pusztuló székelység érdekeinek megvédésére indult magyaranyu akció oly élénk visszhangra talált volna, mint Debrecenben.

Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint az, hogy a székely akció jegyében alakult debreceni Székely Társaság a maga hatáskörén belül kifejtett működésén felül tevékeny részt vesz minden alkalommal a társaságok központi szövetségének áldásos működésében is.

Mint megelőzőleg jelentettük Szamosujváron augusztus 6-án kezdődött meg a Székely Társaságok Szövetségének II. kongresszusa. Az elnökség felhívására huszonegy székely társaság — közöttük legnagyobb számmal a debreceni — jelentette be a kongresszuson való részvételét, kiknek képviselői tegnap és tegnapelőtt meg is érkeztek Szamosujvárra.

Az összes vidéki egyletek közül a debreceni társaság jelent meg a legnagyobb számmal.

A Debrecenből jelentkezők névsora a következő: Dezső Kálmán dr. máv. titkar és neje, Asbóth Mihály m. kir. főerdész, Magoss György dr. városi főgyógyász, Hoffer Ferenc kir. mérnök, Dalmai Kálmán bankigazgató, Tóth Mihály kollégiumi tanár, Gulyás István dr. tanár, Lestyán Adorján kir. körjegyző, Varga Lajos dr. ügyvéd, Wolafka Antal bankigazgató, özvegy Szabó Antalné, özvegy Dávidházy Imréné magánzó, Nagy József kollégiumi tanár, Radákovics Géza, Székely Ferenc, Mihálkovics Jenő.

A kongresszus lezajlásával a kiküldöttek visszafelé jövet — mint már jeleztük is nagyobb szabású kirándulás rendeznek.

Bejelentett öngyilkosság.

„Apám én meghalok“

Titokzatos levél a Nagyerdőről.

— augusztus 8.

(Saját tudósítónktól.) Titokzatos részleteiben szomorú ügy foglalkoztatta tegnap a debreceni rendőrséget. Egy szerencsétlen fiatal ember tragédiája körül fejlődött ez az ügy, mely ugye lehet már véres bazarádkat szántott, ha ugyan a rendőrség intézkedései elébe nem vágta a tragédia kifejlődésének.

Tegnap a debreceni rendőrség bünygyosztályán erősen csilingelt a telefon. Interurbán beszélgetést jelzett a telefon központ. Mile Pál rendőrfogalmazót a bünygyosztály ideiglenes vezetőjét Kisvárdáról hívta fel az ottani hatóság és bejelentette, hogy egy ottani előkelő család tagja öngyilkossági szándékkal Debrecenbe utazott, sőt innen levelet is irt, hogy bocsássanak meg neki, de csupán egyetlen ut állt előtte; az öngyilkosság.

Jármy Elek kisvárdai szülők 18 éves gyermeke, mint gyógyszerész-gyakornok volt alkalmazva Kisvárdán egyik gyógyszerertárában. A fiatalember könnyed, vidám életet élt egészen az utóbbi napokig, végtelen csekély családi ügy miatt élénk ellentétbe keveredett.

A szüleit rajongásig szerető Jármy Eleket módfelett elkeserítette

ez a dolog és valóságos buskomoróságba esett. Pár nappal ezelőtt aztán Jármy Elek hirtelen nyomtalanul eltűnt Kisvárdáról. Aggódo szülei országosan körözttették, midőn tegnap a következő titokzatos és lakonikus rövidségű levelet kapták „Debrecen“ postabélyegzővel.

1907 augusztus 6.

Debrecen, Nagyerdő

Apám én meghalok. Azok után, mi köztünk történtek egyéb ut nincs előttem mint az öngyilkosság. Bocsánatot kérek édes anyámtól, de így kellett történni mindennek.

Szerető fiatok.

E levélből nyilvánvaló, hogy a fiatalember szökésében egész Debrecenig ért és itt szívét és gondolkodását annyira megröghanta már a bánat és kétségbeesés, hogy önkézzével vetett véget életének.

Mindazonáltal lehetséges, hogy ez még nem következett be. A debreceni rendőrség különben a vett értesítés után megtett minden intézkedést. Mile Pál rendőrfogalmazó egy négy tagu rendőrfőrajtatót küldött ki, amely felkutatja az egész Nagyerdőt, ezenkívül figyelemmel kísérik az összes szállókat, hátha ily formán még élve találnak rá az életunt fiatalemberre, ami ugyan a fenti levél után nagyon kétséges és a nagyerdei őrséget valószínűleg csak a fiatalember holttestére akad rá.

A Petőfi dalkör Balmazujváron.

Hazafias ünnep.

Balmazujváros, 1907, aug. 6.

A Petőfi dalkörnek balmazujvárosi kirándulásáról csak nagyon rövid tudósítást közöltek a debreceni lapok, holott ez a kirándulás a hírek egyszerű közlésénél többet érdemel. Debrecen város társadalmának egyik közművelődési egylete, a magyar dalművészetnek egy lelkes csapata hordozta itt a nemzetközi szocializmusról hirhettő vált Balmazujváron a Petőfi zászlót, terjesztette a Petőfi kultuszt, s e fogalom körében a nemzeti művelődést, hazaszeretetet és alkalmat adott arra, hogy a nagy Debrecennek társadalmában épen a nemzeti művelődés és hazaszeretet eszményeiben Petőfi Sándor nagy nevével ajkunkon össze oleekeztek a bizonybizony elszigeteltségében nagyon is elmaradt falusi társadalmunkkal.

Mint tikkasztó kánikulai hőségben egy friss zápor eső: oly jótékony hatással volt reánk a Petőfi dalkör megjelenése. Régen élveztünk oly gyönyörű magyar zenét és oly művészi összhangzatos éneket, mint aminőben a szellemi gyönyörök után szomjazó lelkeknek az elmúlt vasárnapon a Petőfi dalkör megjelenése következtében részünk lehetett.

Kotyman Józsefnek sokoldalu tehetségét már rég óta ismerjük, de azért tán soha sem gyönyörködtetett annyira, mint bold. ifj. Valyi Nagy Gusztáv „Az utolsó honvéd“ című költeményének óriási lelkesedést és viharos tetszést aratott elszavalásával.

És végre megismerhettük Komlóssy Arthur édesbus, szerelemről áradó Ujvárosi Nótáját, melynek költőisége sokkalta szebbé varázsolta a mi egyhangunak látott bogáncs kórós síkságunkat, kiserdőknek rejtelmes hűvösét. Köszönet mindezekért a Petőfi dalkörnek s az az erkölcsi siker, melyet ez a feledhetetlen dalestély a balmazujvárosi társadalomban előidézett: mint egy kedves em-

lék: soká, nagyon soká fog élni szívünknek mélyén.

A dalestélyt virradtig tartó tánc követte, melyhez Magyariek húzták nagy művészettel a talp alá valót.

A jelen volt hölgyek közül sikerült feljegyezni a következőknek neveit:

Asszonyok: Darvas Béláné, Horváth Gyuláné, Sinay Imréné és Bartus Lajosné Debrecenből.

Továbbá: Illyés Endréné, Kovács Ferencné, öz. dr. Rózsa Jakabné, Gál Józsefné, Kovács Gáborné, Molnár Józsefné, Braun Ferencné, Weiszmann Jakabné (Debrecen), Schirf Farkasné, Dróth Mórné, Király Józsefné, Király Jánosné, Sarkadi Károlyné, Reke Gyuláné, Györfi Istvánné, Feldmesser Hermanné, Györfi Istvánné, Tar Jánosné, Kecskés Mihályné, Csige Istvánné, Posta Péterné, Takács Imréné, Katona Gáborné, Lovász Mihályné, Takács Kálmánné, Györfi Péterné, Tar Istvánné, Biczó Pálné, Györfi Józsefné, Bak Jánosné, Györfi Lajosné, Földesi Jánosné, Szilágyi Sándorné, H. Tar Istvánné.

Leányok: Rózsa Margitka, Gál Rózsika és Szidike, Freud Ilonka (Budapest), Éles Margitka (Nagyléta), Kovács Margitka, Schirf Irén és Adél, Dróth Erzsike, Sarkadi Juliska, Sarkadi Eszti, Sarkadi Erzsike, Hadházi Rózsika (Debrecen), Reke Rózsika, Györfi Erzsike és Juliska, Csige Erzsike, Bak Mariska, Király Juliska, Joó Annuska, Bak Juliska, Király Zsuzsika, Györfi Zsuzsika és Erzsike, Sexti Emma, Földesi Juliska, Posta Juliska és Sárka, Vécsei Rózsika és Piroska.

*

Felülfizetők névsora: Dr. Fábry István ügyvéd (Budapest) 10 korona, Komlóssy Arthur (Debrecen) Kovács Ferenc, Lichtschein Dezső, Lichtschein Sámuel 5—5 korona Krémer Jenő s Rosenfeld Jenő 3 kor. 60 — 3 kor. 60 fillér, Beck Mór 2 kor. 60 fill., Illyés Endre, Harangi János, Ambrus Ferenc, Stark Izidor, Klein Mór 2—2 korona, N. N. 1 kor. 60 fillér, Dróth Mór 80 fillér, dr. Sebők Ernő 60 fillér. — Együtt 52 korona 80 fillér.

Amerikai munkás kalandjai Debrecenben.

Támadás az Ispotály-laponon.

Megkéselték a csavargók.

— augusztus 8.

(Saját tudósítónktól.) Érdekes vendége volt tegnap a debreceni rendőrség bünygyi osztályának. Egy idegen külsejű és viselkedésű munkásembert állítottak elő a rendőrök. A munkásember igen siralmas állapotban volt, szörnyen összetörve, arcáról patakzott a vér.

Egy ideig szóba sem tudtak vele állni, csak a rendőrök tudtak annyit jelenteni, hogy az idegent az Ispotály-laponon szedték fel és találtak rá a rendőrök.

A munkásember háromféle nyelven is belekezdett mondókájába, de nem ért vele semmit, a rendőrök egyáltalán nem értették.

Végre is Orosz László rendőrfogalmazó elő vezették, ki franciául kihallgatta A munkásember ékes és hibátlan francia nyelven elmondotta, hogy Vassner Pálnak hívják, egyenesen Amerikából jön, hol New-York egyik francia kolóniájában lakott és egy gépgyárban dolgozott. Szülői magyarországi illetőségűek voltak és most Felsőmagyarországon lakó rokonai meglátogatására utazott haza.

Utja Debrecenen vezetett keresztül. — Megtetszett neki a város — éjjeli élete és szépen elmuzsikáltatta az összes pénzét. Szomorúan ballagott az Ispotály-laponon keresztül az állomásra, hogy jó előre megváltott jegyével tovább utazzon. Az Ispotály-laponon azonban valamiféle csavargók utját állták és ki akarták fosztani a kissé ittás állapotban levő idegent, aki nem engedte magát egy könnyen.

Az ellenszégülésből hatalmas csetepaté támadt, miközben a csavargók alaposan el-

húzták az amerikai munkás nótáját, úgy, hogy a rendőrök már csak véresen talál-
tak rá.

Vassner Pált, a kellő orvosi gyógykeze-
lés után a rendőrség kényszerutlevéllel el-
loncoltatja, a francia támadóit pedig nyo-
moztatja.

Öngyilkos gazdálkodó.

Kaba szenzációja.

Fejbe lőtte magát.

— augusztus 8.

(Saját tudósítónktól.) Az öngyilkos-
ságok hosszú, szomorú statisztika-
ja tegnap ismét szaporodott eggyel.
Ismét erőszakos uton, önkezével
vált meg az élettől valaki. Az új-
ságot olvasó előtt szinte megszokottá
válnak ezek a többnyire teljesen
egy hangú és sablon szerinti ön-
gyilkossági esetek, pedig ezeknek
a láncolata megdöbbentő társadalmi
betegség perspektíváját tárja elő.

De hát ki gondolna mindezzel
— különösen ebben az izzasztó
kánikulában, legfeljebb csak a nap
krónikása — még talán ez is azért,
hogy a lap hasárok jobban teljenek
az eseménytelenségek meleg nap-
jaiban.

Az eset részletei különben a
következő:

Mácsai Mihály gazdálkodót teg-
nap délelőtt átlőtt halántékkal, hol-
tan találták hozzátartozói. A hatóság
emberei megállapították, hogy ön-
gyilkosság forog fenn; Mácsai Mi-
hály hozzátartozóinak távollétében
lőtte magát főbe 9 milliméteres re-
volverével.

Hogy mi vitte a szerencsétlen
embert az öngyilkosságra, nem tud-
ják. Titkát magával vitte a sirba,
még levelet sem hagyott hátra,
melyből meglehetne állapítani, hogy
mi indította Mácsai Sándort arra,
hogy önkezével vessen véget életé-
nek. A buskomorságot már régen
észrevették a szerencsétlen ember
kedélyvilágán, de közelebbi okot
nem tudnak.

Az esetet táviratilag bejelentet-
ték a debreceni kir. ügyészségnek,
mely a temetési engedélyt meg-
adta.

Pör a törvényesítés miatt.

Schönberger báróné gyermeke.

— augusztus 8.

A fő- és székvárosból tíz évre kiutasít-
ott Wallenstein Rózsának kalandos élettör-
ténete foglalkoztatta ma a budapesti polgári
törvényszéket.

A báróné, mielőtt férjhez ment volna,
Szekszárdon, szülővárosában, mint fiatal
tizenhatéves leány, anya lett. A csábító
ellen Wallenstein Rózi abban az időben
merényletet is követett el. Rálőtt gyermeke
apjára s ezért a törvényszék el is ítélte.
Később azonban a király — kegyelemből
elengedte ezt a büntetést.

A szép leány ekkor feljött a fővárosba,
ahol körutazogtak és az udvarlók. Aktív
államférfiak, nagy pénzügyi kapacitások tet-
tek neki a szépet s amikor már meglehetősen
vagyonos gyűjtött magának, férjhez ment egy
volt ulánus-főhadnagyhoz, báró Schönberger
Bélához. A házassági szerződés egyik leg-
fontosabb pontja az volt, hogy a báró a

kis házasságon kívül született gyermeket
törvényesítse. Ez meg is történt. A báró
kijelentette, hogy a kis Alicének ő volt a
természetes atyja s jegyzőkönyvbe vétette,
hogy őt most utólag saját gyermekének
ismeri el és törvényesíteni kívánja. A kis
Wallenstein Alicéből — tehát „baronesse” lett.

Közben azután a bárónő beleértotta ma-
gát a politikába. Kémszolgálatokat teljesített
az udvar körül s a dolog vége az lett, hogy
Boda Dezső főkapitány az erkölcsrendészeti
törvény alapján kiutasította őt a főváros-
ból.

Mielőtt a bárónő a fővárost elhagyta,
közte és férje között már válópör indult meg.
Ez még ma is folyamatban van. A férj, báró
Schönberger Béla nemrég keresetet adott be
a polgári törvényszékhez, kérve, hogy a kis
Alicének semmisítse meg „törvényes” álla-
potát. Elmondotta, hogy a kis gyerek nem
tőle származott, annak más az atyja s hogy
ő csak ellenállhatatlan kényszer befolyása
alatt ismerte azt el magáénak.

Ebben a pörben most döntött a polgári
törvényszék. A bárót elutasította keresetével.
Az ítélet indokolása úgy szól, hogy a báró
eskü alatt vallotta magáénak a gyermeket s az
a letett eskü alapján lett törvényesítve. Ezt
most utólagos szóbeli letagadás alapján —
megváltoztatni már nem lehet. Így szól az
ítélet, amely miután nem lett megfélebbezve,
most már jogerőre is emelkedett.

Éjszakai hírek.

*) **Csulalongkor Berlinben.** A szíami
király, mint Berlinből írják, hetfőn délután
odaérkezett. Az exotikus uralkodót a szíami
követség tagjai fogadták a pályaudvaron és
rövid üdvözlés után elkísérték a „Kaiserhof”
szállóba. Az uralkodó itt fogadta a konzul-
tálás végett odarendelt orvosi kapacitásokat,
akik gondosan megvizsgálták a szíami ki-
rályt. A vizsgálat egy óraig tartott és ered-
ménye kedvező volt. Csulalongkorn nem
hivatalosan érkezett a német fővárosba és
ezért nem is lesznek tiszteletére ünnepélyek.
Az uralkodó, valamint kísérete is európai
ruhát visel és megérkezésük óta buzgón
járnak-kelnek Berlinben, nézik a város ne-
vezetességeit, mint akármilyen más idegen,
aki kéjtudása során elvetődött oda. Nagy-
számu kíséretével sorra járja a berlini nagy
áruházakat, érdeklődik minden iránt, ami az
európai kultúrának vívmánya. Csulalongkorn
előreláthatóan nyolc-tíz napig marad Berlin-
ben, onnan elutazik Kasselbe, ahol a szíami
királynak valószínűleg találkozása lesz II.
Vilmos császárral.

*) **Han ügyvéd ártatlan.** Az egész
világon kinos föltűnést keltett a karlsruhei
törvényszék ítélete, amely minden kézzel-
fogható bizonyíték híján, pusztára indieu-
nok alapján halálos ítéletet rótt rá Han ügy-
védre. Most egy táviratunk szerint szenzációs
fordulat állott be az ügyben, kiderült, hogy
akit halálos ítélettel sújtottak, — ártatlan.
Erről egy wiesbádeneri táviratunk szól:

Han ügyvéd ügyében jelentik, hogy a
végtárgyaláson említett öszszakálu urat, ki
Melitorné meggyilkolása alkalmával a két
hölgy mögött ment és akiről eddig nem tud-
ták, hogy kicsoda, báró Lindenau személyé-
ben kinyomozták. Báró Lindenau, aki Karls-
ruheban lakik, megerősíti, hogy nem az el-
ítélt Han ügyvéd volt a gyilkos.

*) **Kétszeres rablőgyilkosság Tri-
esztben.** A budapesti államrendőrség ma
reggel táviratot kapott Triesztből, amelyet
az ottani rendőrgazgatóság küldött. A táv-
irat azt tartalmazza, hogy a múlt hó dere-
kán Fragnik Ferenc és Mogorovich Antal
bérkocsisok ellen rablőgyilkosságot követtek
el ismeretlen tettesek. Az áldozatokat orosz-
három lövéssel terítették le s azután meg-
rabolták. Ellopták ékszerüket s azonkívül
100—150 korona készpénzt és más ingósá-
gokat. A nyomozó hatóság a tettesek kézre-
kerítőjének 1000 korona, a nyomravezetőjé-
nek pedig 100 korona jutalmat tűzött ki.

Hirek.

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadó-
hivatala Arany János-utca 2. (Hungária
épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok
... lépcső-folyosóján. Telefon 412 ...

Féltékenység áldozata.

A közös háztartás vége.

Revolver és szerelem.

— augusztus 8.

(Saját tudósítónktól.) A nap krónika-
jában éppen ez a harmadik öngyilkossági
eset, melyek azonban szinte fokozatos idő-
rendben történtek. Reggel, délben, este.
Ezek a tegnapi életünk emberek számára az
a végzetes időpont, amikor sötét elhatározá-
sukat végre akarták hajtani.

Uj István 38 éves földmivelő az Ondó-
don Várady Sándor birtokán volt alkalmá-
zásban. Uj István már több hónap óta közös
háztartásban él egy nővel, — ki utóbbi
valóságos zsarnokává vált és valósággal
üldözte féltékenységgel.

Nem volt a féltékenykedő asszonytól
egy perc nyugta sem és azonfelül az asszony
folyton azt hangoztatta, hogy megöli, ha
hűtlenségéről tudomást vesz.

Elképzelhető, hogy ilyenformán nem
valami boldog életet élt Uj István, ki végre
is kétségbeesésében halálra szánta magát.
Tegnap az esteli órákban ondódi lakásán
forgópisztolyával mellbe lőtte magát. A golyó
a szíve alatt hatolt be és igen súlyos sérülést
idézett elő. Az életunt embert súlyos sérü-
lésével beszállították a kózkórházba.

Felgyógyulásához nem sok a remény,
holnap a rendőrség kihallgatja.

— **Az ev. ref. püspök felirata.**

Kiss Áron, a tiszántuli ev. ref. egy-
házkerület ősz püspöke sürgős fel-
terjesztést intézett a kultuszminisz-
terhez a tanárok és tanítók II. félévi
korpótlékainak haladéktalanul való
kiutalványozása iránt, ami tudva-
levően mindezeideig késett.

— **A rendőrfőkapitány figyelmébe.**

A rendőrfőkapitányság figyelmét felhívjuk
arra a lelketlen fosztogatásra, melyet nagy-
vásárjainkon az ugynevezett bábjátékosok
üznek. Ezek a családok meglehetősen magas
játékdíjért értékes nyeresémtárgyakkal hon-
orálják a nyerőket, kiknek nyeresi esélyük
azonban a legnagyobb ritkaságok közé tar-
tozik. Legrosszabb a dologban, hogy a játék
résztvevőinek javarésze a szegény néposz-
tályból kerül ki. A múlt vásáron megfigyel-
tünk egy magyart, ki aznap eladott tinója
árát, 220 koronát hagyott a bábos embernél,
alig másfél órai játék után. A főkapitány,
azt hisszük, ezuttal nem fog kiadni játsszási
engedélyt ezeknek a lelketlen vásári kaló-
zoknak.

— **Telefonhálózatunk kibőví-
tése.**

A debreceni telefonhálózat ki-
bővítése ügyében Kovács József
polgármester elnökle mellett teg-
nap folyt le a közigazgatási bejárás,
melyen a nagyváradi postaigazgató-
ságot Buzás Elemér főmérnök, a
debreceni államépítészeti hivatalt
Kajáry György mérnök, a helyiva-
sútát Majerszky igazgató, a város
Aczél Géza főmérnök és Boldizsár
dr. h. főkapitány képviselték. Jelen
volt a postai kincstár képviselője is.
Megállapodás történt arra nézve,
hogy a bővítés egyik fővonala a
főposta-épülettől indul ki a törvény-
széki palota felé s e kábelvezeték
mellékvonala központja a keres-
kedelmi is iparkamara székházán
lesz. Bővül a távbeszélő hálózat,

bár nem kábelvezetéssel, a Miklósi- és Péterfia-utcaik arányában is. A kiépítés részleteit délelőtt, helyszíni szemle során állapították meg. A felvett jegyzőkönyvet a bizottság tagjai délben irták alá a polgármesteri hivatalban.

— **Adakozzunk a mentőknek.** A derék mentők számára az utóbbi időben gyéren jönnek az adományok. Pedig ennél jótehetőbb célra alig adhatja adományait a közönség. A mentőegyesület nehezen tudja fedezni rendkívül nagy kiadásait, ha a nagyközönség, melynek érdekében működik, meg nem segíti időnkint. Itt említjük meg, hogy dr. Szikszai Szabó László és József 50—50 koronás adománnyal beléptek a mentőegyesület alapító tagjai közé.

— **A 39-ik ezred Nagyváradon.** A 39-ik gyalogezrednek Debrecenben állomásozó második zászlóalja a jövő héten Nagyváradra megy, melynek környékén a 37-ik gyalogezreddel együtt ezredgyakorlatokon vesz részt. A debreceni zászlóaljait a nagyváradi lakosság körében szálalásolják el.

— **Vadászat.** A debreceni vadásztársulat kérelme folytán közöljük, hogy a vadászat nem a vámpércsi ut hanem a mikespéresi utvonaltól keletre tilalmaztatott.

— **Pályázók az ezredévi művészeti ösztöndíjra.** Debrecen város 600 koronás ezredévi művészösztöndíjára, bár a pályázati határidő csak szombaton jár le, már is négy pályázó jelentkezett. Ezek: Höflinger Teréz harmadéves színésznövendék, Tőkés Sándor rajztanárjelölt, Géhl Zoltán és Klimó István festőművész-növendékek. A három utóbbi, pályázati kérvények támogatásául, magakészítette festményeket is beküldött a polgármesterhez. A pályázók valamennyien debreceniek.

— **Kitiltott cigaretta-hüvelyek.** — Wekerle Sándor miniszterelnök, mint pénzügyminiszter bizonyos cigaretta-hüvelyeket, amelyek a kincstár által előállított, illetve forgalomba hozott cigaretták elnevezésével azonosok vagy ahhoz hasonlóak és így a megtevésztésre alkalmas felirással vannak ellátva, — a kereskedelmi forgalomból kitiltott s ezeknek raktáron tartását és forgalomba hozását kihágásnak minősítette. E kihágást elkobzáson felül pénzbírsággal is büntetik. A kitiltott cigarettahüvelyek közül a Aiksos, Elit, Aida, Figaró és Ibis a leggyakoribb hamisítványok, amelyek eddig forgalomban voltak.

— **Hamis százkoronások Szabolcs vármegyében.** A nyiregyházi csendőrség nagy apparátussal folytat most nyomozást Thuzsér, Bezdéd és Mándok községekben. Nevezett községekben és az egész vármegyében számos hamis ezüst pénz van forgalomban amiből arra következtetett, a csendőrség, hogy a vármegyében egy bankógyár működik. A hamisítvány többnyire ön, cink és antimon keverékből készült. Felismerhetők súlyukról, rozsz csengésükről és elmosódottságukról.

— **A kutyák fogai között.** Varga Gábor rendőri kézbesítő hivatalos kiküldetésben járt a Vida-telepen, hol egyszerre csak két nagy komondor neki támadt és minden védekezése dacára leszedték róla a ruhákat. A nem éppen szelíd állatok ezzel sem elégedtek meg és Varga lábszárába alaposan beleharaptak. A rendőrség az eljárást a kutyák gazdája ellen megindította.

— **A Petőfi-dalkör.** Augusztus 2-dikán tartott ünnepi estélyén a következő felülíze-

tések folytak be: Szabó Kálmán országgyűlési képviselő 16 korona, Komlóssy Arthur elnök 5 korona, Szokol Julianna és Valéria 5 korona, Kurucz Bertalan (Amerika) 5 korona, Mentze Henrik, Mészáros Kornél (Budapest) Radákovich Géza, dr. Révi Nándor 3—3 korona, Komlóssy Lajos, Tóth Józsefné (Budapest) Nánássy József, Vajna Károly, Ösmeretlen ur és N. N. 2—2 korona. Kovács Ferenc 1 korona és Deák Ferenc 50 fillér. Összesen 56 korona 50 fillér, mely összeget, amidőn hálasköszönettel közlésem, egyszermind jelzem, hogy Szabó Kálmán képviselő ur különösen az öreg honvédek megvendégelésére tekintettel fizetett fejtül. Debrecen 1907 aug. 3. Márton Gyula, a Petőfi dalkör pénztárnoka.

— **Gyanus eltűnés.** Burián Irén 5 éves, korához képest fejlett kisleány szüleinek József kir. herceg-utca 71. szám alatti lakásáról pár nappal ezelőtt nyomtalanul eltűnt. A kis leány eltűnése körül az a gyanu merült fel, hogy egy napszamos kinézésű ember lakására csábította, hogy ott bűnös merényletet kövessen el ellene, éppen ezért a rendőrség szigorú vizsgálatot indított.

— **Somogyi Mór** tanár, zongoraművész vezetése alatt álló zeneconservatóriuma és dr. Förszner Gyuláné vezetése alatt álló leányintézetét iránt érdeklődők kérjenek felvilágosítást és prospektust a Harmathy Pál könyvtárában Debrecen Fűvészkert-u. 14. szám.

— **Rendőri hírek.** Kovács Gyuláné Késes-utcai lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes távollétében 50 K. értékű ruhaneműt ellopott tőle. Nagy Sándor nagycseri napszamos az Árpádtéren míg a dinya vásárban szétbőzött, letette szűrét a földre. A 29 korona értékű szűrt azonban egy ismeretlen idegen egy őrizetlen pillanatban elemelte és odébb állt vele. A tetteseket minkét esetben keresik.

— **Tegnap halottak.** Tegnap a helybeli anyakönyvi hivatalban a következők halálhíreit jelentették be: Nagy Julianna ev. ref. 49 éves, Balog Ferenc ev. ref. 1 hónapos, Danó Péter ev. ref. 23 éves, Szabó Margit ev. ref. 5 hónapos, Rezes József ev. ref. 4 éves, Papp István ev. ref. 73 éves, Hátala Julianna ev. ref. 4 éves.

— **Szülők figyelmébe.** Letzter József műtermében egy gyakornok az operatéri munkálatokhoz és egy tanuló a másolási eljáráshoz felvétetik.

x **Nagy raktár van** még turista ingekben és szalma kalapban míg a készlet tart 40 százalékkal olcsóbban kapható, mint bárhol. Nyakkendő király uri divat üzlete, főposta mellett.

x **Darvas Ede** osódtömögéből megmaradt áruk olcsón kaphatók Rózsa Ignác-nál, kistemplombazár.

Távirat és telefon.

Az új diakovári püspök.

Eszék, augusztus 7. Awrov Pál dr. újvidéki lelkészt djakovári püspökké nevezték ki.

A casablancái bombázás.

London, augusztus 7. Egy 6-áról keltetett angeri újságtávirat jelenté: A partraszállott csapatok Casablancában a konzulátusokhoz vezető uton 160 benschülöttet szurtak le szuronyal. A hadihajók a várost egész napon át bombázták. A bombázásnak több száz benschülött esett áldozatul. A város közelében lévő falvakat a bombák elpusztították.

Tanger, augusztus 6. A Casablancában e hó 5-én történt eseményekről a következő pontos jelentés érkezett: A Neuville francia

konzul kívánságára e hó 4-én Muley Amin casablancái basa a Galilée cirkáló parancsnokával együtt elhatározták, hogy másnap reggel 5 órakor megnyitják a kikötő felé vezető kaput, hogy egy, a konzulátusok védelmére kirendelt század bevonulhasson a városba. Amidőn a század megérkezett, az arabok, közöttük a maghzen számos katonája, puskalövéllel fogadták. Az arabok elűzése után a század elérkezett a konzulátusig, közben a Galilée cirkáló a várost az európai negyed kivételével, bombázni kezdte. A Duchayla cirkálóról szintén egy század szállott partra, majd ez is megkezdte a tüzelést. Miután a tengerészkatona megállította a várost és a törzsek több támadását visszaverték, a Duchayla Melinit-lövegekkel szétzórta az ellenséget. Az arabok súlyos veszteségeket szenvedtek. A városban egy európai sem sebesült meg.

Biharmegye főjegyzőjét felfüggesztették.

Nagyvárad, augusztus 7. Glac Antal biharmegye főispánja rágalmazásért helyezte vád alá annak idején Keszthelyi Zoltánt, Bihar-megye főjegyzőjét. E fegyelmi ügyben ma ülésezett a közigazgatási bizottság, amely Keszthelyit állásától felfüggesztette.

Tifusz egy kirándulólhelyen

Fiume, augusztus 7. A „Slavonie“ nevű kirándulólhelyen 4 utas hastifuszban elhunyt. Temetésük alkalmával az utasok közt zendülés tört ki. A hajó kapitánya a legénységgel folytatta el a zendülést.

A fekete halál Európában.

Szentpétervár, augusztus 7. Ma 35 ember kolerában megbetegedett. A kolerások közül 10 ember meghalt. Minden óvintézkedést megtettek.

A swinemüdei találkozás.

Svinemünde, augusztus 7. Vilmos császár ma este 10 órakor elutazott.

Kitoloncolt magyarok.

Budapest, augusztus 7. Petrona-polya horvát községből 5 magyar családot mindenükből kifosztva eltoloncoltattak. A kitoloncolt magyarok közül 28-an a fővárosban időznek. A kormány ez ügyben közbe fog lépni.

Zátonyra jutott osztrák gőzös.

Hamburg, augusztus 7. Cuxhaven közelében a „Nerea“ gőzös zátonyra került és megfeneklett. A gőzös mentésére vonathajót küldöttek.

Ujabb vonatkisiklás.

Posen, augusztus 7. Éjjel egy órakor a poseni gyorsvonat Talsee mellett nyílt pályán kisiklott. Az összes kocsi összetörték, 8 utas meghalt, számosan megsebesültek.

Az angol király Ischlben.

Ischl, augusztus 7. Augusztus 15-én, a mikor az angol király itt időzik, színházi diszeldadást tartanak, melynek idejét este kilenc órára tűzték ki. Azután a két uralkodó Ischlben sétakocsizást tesz.

Utcai botrány Zágrábban.

Zágráb, augusztus 7. A planjeci zendülés alkalmából azt írta a „Bukrecz“ című haladópartí lap, hogy a csendőröket kizárólag a haladópartíak megfékezésére küldték ki. E cikk miatt a korzón ma dél-

előtt Elekovics dr. képviselő meg-támadta és botjával elverte Silbert, a „Bukrecz“ szerkesztőjét.

Angol flotta.

Cowes, augusztus 7. Az idei regatta egyik kimagasló eseménye az, hogy a Meteor, a német császár jachtja megnyerte a király serlegét. A Royal Yacht Squadron évi diszlakomáján, melyet ma este tartottak meg. Eisendecker rendelkezési állományban lévő altengernagy, aki a császárt képviselte. Edvárd király baloldalán foglalt helyet.

Megőrült varróleány.

Budapest, augusztus 7. Fischer Julia 18 éves varróleány afeletti bánatában, hogy vőlegénye más leányt vezetett oltárhoz — megőrült. Örülési rohamában konyhakéssel gyilkolni akart, de az idejekorán megérkezett mentők lefoglalták s a Lipót-mezőre szállították.

Holttest a ládában.

Páris, augusztus 7. Egy Marsaillesben a napokban postára feladott faládjában feldarabolt női holttestet találtak. A láda feladóit, a Guis házaspárt letartóztatta a rendőrség, de ezek mit sem akarnak tudni a hulláról.

Az ir törvény.

London, augusztus 7. Az alsóház által már letárgyalt az irországi elűzött bérlők visszahelyezésére vonatkozó kormányjavaslat tárgyalása során Lansdowne lord éles bírálat tárgyává tette a törvényt, másrésztől azonban, tekintettel arra, hogy az alsóház nagy többséggel fogadta el a javaslatot, annak elfogadása mellett foglalt állást. Nézete szerint a javaslat elvetése az ir kormány helyzetét még megnehezítené. Valószínű azonban, hogy a törvényen néhány fontosabb módosítást eszközölnek. Hir szerint ezen módosítások alig fognak okul szolgálni arra, hogy a két ház között komoly nézeteltérések támadjanak.

Törvénytörések.

§ Fontos igazságügyminiszteri rendelet. Az igazságügyminiszter rendelet adott ki, hogy ezentul a lelkészek ellen tett feljelentésekről és magánindítványokról az illető bíró, vagy ügyész a vallás- és közoktatásügyi minisztert közvetlenül és azonnal értesíteni tartozik. A rendelet célja a nemzeti-ségi papság oly gyakori izgatásainak törvényes gátat szabni.

Szerkesztői üzenetek.

Dr. K. P. (Helyben.) Csak semmi válsz. Ez a leghelyesebb. Te önzetlenül hirdeted elveidet, a nagy általánosságban az az ur pedig évi fizetést huz azért, hogy a nemzetközi szociálizmus elveiért harcolhasson s ha nincs rá egyéb alkalma, hát bizony hánál fogva kénytelen egyes dolgokat előrán-cigálni, hogy „küzdhesse“ s a fizetésre érdemessé tegye magát, esetleg személyes természetű hajszákkal is. Mi rá se hederítünk, ha olyan félelmetesnek nem hirdeté magát. Így azonban kénytelenek vagyunk kijelenteni, hogy bizony csak nem félünk tőle. Ami pedig azt az, a nyilttért leadó ujságot illeti, hát mi egyáltalán nem vagyunk hajlandók annak irányítóit sem az izlés, — sem a kollégiális terén követni. — Ugy az illető tisztelt ujság, mint t. szerkesztője ellen hoztak már mi hozzánk nyilttéri és egyéb közleményeket. Nem adtuk le, sőt a jövőben sem fogjuk közreadni. Mi jól szerkesztett lapot akarunk csinálni s csinálunk is, amit bizonyít az is, hogy maga a párttitkár ur is — előfizetünk. Személyeskedés nélkül is lehet pedig jó ujságot csinálni s azért, mert valakinek a nagy általánosságban vannak elvi kijelentései, nem szükséges az azzal ellentétes felfogást valló valakinek az illetőt személyében megtámadni, becslésében, értelmiségében megtépázni. Személyes gyűlöletet nem tőr meg az elvek harca. Személyes gyűlöletre visszavezethető cikkek nem ujságba valók s ha mégis bekerülnek, sajtóbírótság elé utasítandók.

Az örvény szélén.

— Regény. — 46

Eisenstadtné csak hagyta beszélni s könnyes szemével bizonyos boldogsággal nézett Keményre.

Most már teljesen uralkodott fölötte szive érzése.

— Jó volna, ha előre sietnénk egy kicsit, nehogy gyanuba keveredjünk — mondta

Kemény, — Itt nem elég alkalmas a hely, hogy jól kibeszéljük magunkat, terveinket. Majd holnap, másutt. Ugy-e édes Margit?

Arra megindult magához szorította, majd elkezdett kiabálni.

— Eisenstadt! Eisenstadt!... Hát várj meg bennünket. Alig tudunk utánatok rohanni.

Eisenstadt s utána a társaság a kiabálásra oda jött hozzájuk.

— Hát miért nem siettek egy kicsit jobban — mondta Eisenstadt, aki egészen kihevült a mulatságtól.

— De hát a feleséged sohogy sem érzi jól magát.

— Igen én nem tudom mi lelt, — támogatta Keményt az asszony.

Hanem a férje szemei közzé nem mert nézni.

— Hát akkor menjünk vissza a Fácánhoz s oszonnáljunk meg. Ha addig sem lesz jobban, akkor haza megyünk. Igazán sajnálom a dolgot.

Visszamentek a Fácánhoz. Hanem hiába, a kirándulás utolsó része már ellaposodott, mert Eisenstadtné nem lett jobban s csak szóltalanul bámult maga elé.

Közbe-közbe összeborzongott, az étel nem kellett neki, akárhogy is kínálta férje. (Folyt. köv.)

Mindennemü nyári ruhák
tisztítását

jutányos árak mellett eszközl

Koncz József

gőzerőre berendezett kelmefestő
és vegyészeti ruhatisztító intézete

Debreczen, Vár-utca 3. sz., (ze-
bátthány-utca 2. szám. 642)

Odol

MEGHIVÁS

a „Debreczeni Erőtakarmány-gyár Részvénytársaság“ által 1907. évi augusztus hó 22-én délután 4 órakor saját üzlet-telepén (Margit-fürdő telep) megtartandó

II. évi rendes közgyűlésre.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
2. Határozathozatal az 1906—7-ik üzletév szárszámadása felett és a felmentvények megadása tárgyában.
2. Határozathozatal a társaság további fennállása vagy feloszlása iránt.

Az igazgatóság.

JEGYZET: Az alapszabályok 20. §-a következőleg rendelkezik:
„A szavazati jog szavazatra jogosított meghatalmazott által gyakorolható. A meghatalmazás alakját az igazgatóság állapítja meg. Ot darab részvény jogosít egy szavazatra; tiznél több szavazatot senki sem gyakorolhat.“
Az alapszabályok 13. §-a szerint a részvények a szelvényeivel együtt a közgyűlést megelőző napon déli 12 óráig a társaság pénztáránál leteendő.

Villamos-világítási és erőátviteli berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T. debreceni építésvezetőse

(Piac-utca 72. sz.) által készítettnek. Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek **díjtalanul** szolgál. Villágítótestek, csillárok és szerelvények **dus választéka.**

VAJAT

és sajtot, továbbá tojást, szalonnát, gyümölcsöt, élelmiszereket és burgonyát

vásárol

Ridky János, Bécs, XVII., Römbergasse 79.

Utcai

lapelárusítók

felvétetnek a kiadóhivatalban: **Debreczen, Arany János-utca 2. sz.**

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, KISTEMPLOMBAZÁR.

Menyasszonyi kelengye, vászon, kész fehérnemű, angol ruha-vászon, batiszt, kreton, zephyr.

Mosószekely férfiruha szövet Óriási szőnyegraktár.

Legbiztosabb szépitőszert a

Fáy-féle Arc-Crém

hatása csodás! Szépit, fiatalít! Legkitünőbb szer széplő, májfoltok, pattanások és az arcbőr tisztátalanságai ellen. Egy tégely 1 kor., hozzá való „Fáy” szappan 1 korona.

Illatszerek minden illatban 1—2—3 koronás üvege.

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel- és külföldi gyógyszer különlegességeknek, pipere cikkeknek és hasonlított gyógyszereknek. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-u. 8. „Arany egyszaru” gyógyszer-tár. Telefon 496. szám.

Napernyők

óriási választékban

és feltűnő

olcsó árak mellett

Bosznay J. és Társa

divatáruházába

Debreczen, Kossuth-utca 5.

A cégünknel vásárolt ernyők huzatát, ha egy vagy két év alatt elszakad, teljesen díjtalanul ujjonnan behuzatjuk

UJ ZSÁKKÖLCSÖNZŐ INTEZET.

A gazda közönség figyelmébe.

Van szerencsém a gazdálkodó és géptulajdonosok b. figyelmébe ajánlani azon körülményt, hogy Debreczenben Piac-utca 66. szám alatt zsákkölcsönző intézetet nyitottam. Raktáron tartok legjobb bminőségű kenderzsákokat, melyeket jutányos áron bocsájtok a gazdálkodók és géptulajdonosok rendelkezésére.

Raktáron tartok továbbá vízmentes ponyvákat, elsőrendű anyagból készült zsákkötöző és dohány zsineget, és minden e szakmába vágó dolgokat, melyeket jutányos áron árulok.

Tisztelettel

Bergel Dániel

zsák és ponyvakölcsönző intézete Debreczenben, Piac-utca 66. szám.

Pártoljuk a hazai fürdőket!

BÁRTFA GYÓGYFÜRDŐ.

Posta-, távirat- és vasuti állomás.

Idény: május 15-től szeptember 15., esetleg végéig.

Elsőrangú kárpáti gyógy-, fürdő- és fürdőhely 6000 hold fenyes erdővel.

— Égvényes sós vasas savanyúvizek. — Ivó- és fürdőgyógymódok. — Az „Orvos” forrás egyenértékű a gleichenbergi, seltersi forrásokkal; az „Erzsébet királyné” forrás a spaai, schwalbachi, franzensbadi forrásokkal vetekedik, hatalmas vasforrás; a töltő- és főforrás említett két forrás közt átmenetet képeznek. 3 ásványvízfürdő. — 2 vizgyógyintézet. — Szénsavas vasas (acél-) fürdők; fenyőlevél- és vaslappfürdők; telített szénsavfürdők. Víz-, tej-, savó-, kefirfürdők, masaga stb. Nagy szállodák, szép nyaralók, részint konyhával. Piac naponta. Több elsőrendű étkező, kávéház, cukrászda. Nagyszerű „Erzsébet királyné gyógyház” olvasó-, társalgó- és zongoratermekkel. — Rendelő orvosok: Hivatalos fürdőorvos: dr. HINTZ HENRIK, kir. tanácsos, a

közegészségi tanács tagja; továbbá dr. Blumenfeld Armin, dr. Kanarik L., dr. Szörényi Tivadar, dr. Grossmann Dezső, dr. Cséri János, dr. Györi Ilona és dr. Czérpusz Dezső kir. tanácsos. GYÓGYJAVALLATOK: női nemi bajok, vészegénység és sápkór, a légzőszervek, gyomor és bél hurutos bántalmái, kimerülések, gyengeségek, idegbetegségek, szervi és ideges szívbetegségek, görvély-, angolkór, utókúra gyanánt a karisbadi, marienbadi, halli, lipiki fürdők használata után. — Penzio elő- és utóidényben 8 kor., főidényben 12 kor. naponta, fürdővel együtt. Felvilágosítással és kimerítő illusztrált prospektussal szolgál

290

a fürdő igazgatósága.

Klimatikus gyógyhely!

Nyaralóhely!

GLEICHENBERG!

(Steiermark)

Idény: május—október.

A legkedvezőbb klimatikus viszonyok, középalpési jelleg.

Gyógyajánlat a légzőcsövek megbetegedésénél (hururut, asthma, emphysem), — emésztési zavaroknál, szívelgyengülésnél, idegbajoknál, visszacsúszásnál, stb.

Gyógymódok Inhalatio és pneumoteapia, szénsavas fürdők, hidegvízgyógyintézetek, gyógytornaszat, napfürdők stb.

562

Gyógyforrások Konstantin-forrás, Emma-forrás, János-forrás, Klausen-forrás.

Nagy képes, kimerítő árjegyzéket küld, lakás- és kocsimegrendeléseket elfogad

fürdő igazgatóság.

Hirdetmény.

Ér-Semjénben (Biharmegyében) közvetlen a Borontó vasuti állomás mellett, egy 26 kat. hold homokhegy, mely remek fekvésénél fogva szőlőtelepítésre és nyaralók építésére igen alkalmas vasuti összeköttetés Debreczennel, naponta 10—12-szer oda és vissza. Ugy szinte egy 30 kat. hold 10 éves telepítésű szőlő, melyen van egy nyaraló 3 szobával, verendával, külön konyha, kamarával, istállósággal és présházzal, szinte igen közel a Borontó állomáshoz, igen előnyös fizetési feltételek mellett eladók. Értekezhetni lehet **Fróter Anna** és **Társas** tulajdonosokkal

672

Ér-Semjénben.

APRÓ HIRDETÉSEK

Dija: 10 szögig 40 fillér, minden további szó 4 fill., vastagabb betűkkel azedett szó 6 fill.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg bekezdett.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Postakönyveket félárban lehet venni a kiadóhivatalban.

Tanuló felvétetik Balogh M. J. fűszer-, vegyes üzletében Debreczen, Hatvan-utca 15. szám alatt. 661

Óvárban Szatmár mellett 251 hold kitűnő tagok birtok gazdasági épületek, lóhere és buza vetéssel újévtől kiadó vagy eladó. Fintha Sándor Nagyeesed. 668

Üzletnek, sörháznak vagy irodának alkalmas utcai lakás vagy ház kiadó Hunyadi-utca 19. Ertekezhetni Szt. Anna-u. 48. 664

Debreczeni Első Villamossági és Elektrotechnikai Vállalat. Telefon 168.

Erőátvitel, Villamos világítás, villámhárítók, házi és magán telefonok, villamos zárok tűzbetörés elleni jelző készülékek, villamos esengők berendezése és jó karban tartása, évi bérlet mellett. Gyógyászati, Fizikai, Matematikaikészülékek készítése és javítása, felszerelési anyagok. Kérekpárok és alkat-

részek raktára. Saját motor erővel berendezett galván-telep.

FÖLDVÁRI L.,

Debreczen, Kossuth-utca 1. az udvarban.

Tanulók felvétetnek.

Uj elektrotechnikai vállalata.

Világítás, házi és magán telefonok, villanyesengők berendezése és karban tartása (évi bérlet mellett), orvosi és fizikai műszerek készítése és javítása, gáz, benzin és elektromotorok szerelése és javítása, legjutányosabban és legnagyobb szakértelemmel csak FÖLDES és VAJNER

elektrotechnikai vállalatánál Debreczen Piac-utca 47. sz. alatt eszközölhetők saját nickelő és galvanizáló-telep. Telefon szám 339. 470

Felhívás! a t. gazdálkodók és géptulajdonosokhoz!

Ajánlom vízmentes asztagtakaró és cséplőgépekre való ponyváimat, szegedi kender zsákokat, gyapju zsákokat, pokróczokat, zsákkötöző és dohány-zsinegeket olcsó árban

"HUNGÁRIA" kéveköttő 100 drb. 5 kor,
Kivánatra mintát is küldök.

WIENER ADOLF

gyári raktára, ponyva és zsákkötöző intézete DEBRECZEN,
(Kossuth-u. 27. sz.) 526,

VÁSZON ÁRU

fehérműek, valamint sifonok és paplanlepedő-vásznak, virágos és csikos csinvatok, damaszt étkező- és aszur kávésterítékek, damaszt- és frottir törölközők, törölő-kendők, és nankingok, valamint kész női fehérműek és paplanok a

legolcsóbb szabott árban.

Női ruha divatvásznakból

mintákat kívánatra készséggel küldünk.

MOSÓ ÁRUK

női ruhákra, budai kékfestő voalok, cosmanosi savannak, judish foulárd, Batist, Atlas, Satin. 120 cm. széles sima szines francia batistok, angol zefirek, szerb vásznak

legolcsóbb szabott árban.

Kész női ruhák és bluzok

himzett batistban, vászonban és pongés selyemben

KÉSZ FEHÉRNEMŰEK

vászon, sifon és batist női ingek, nadrágok, háló köntösök és alsó szoknyák, sima és himzett kész agyhuzatok, selyem, lüster és cloth alsó szoknyák, karton kaszmir és selyem paplanok, matrácok

legolcsóbb szabott árban.

Férfi ingek, lábravalók,

hálóingek, gallérok, kézelők, nyakkendők és divatzebkendők

SZABÓ LAJOS FIAI

divat-, vászon- és szőnyegáruháza

DEBRECZEN,

Rózsa-utca 1. szám.

Alapított 1842. évben.

14-16 éves

kifutó fiuk havi fizetéssel felvétetnek a kiadóhivatalban:
Arany János-utca 2-ik szám,
(Hungária kávéház).

Iroda áthelyezés!

Ezennel van szerencsém üzletfeleimet és ismerőseimet értesíteni, miszerint 25 év óta fennálló hirdetési irodámat folyó évi augusztus hó 1-én

Budapest, VII., Károly-körút 13. I. em.

helyeztem át. Kitünő tisztelettel

Ekstein (Elek) Bernát

hirdetési irodája

Budapest, VII., Károly-körút 13. I. em. — Telefon 36-24.

László Zsigmond állatorvosi rendelő irodája

nagy és kis állatok részére.

Foganatosít helyben és vidéken:

Állatvizsgálatokat, védő-

ojtásokat, heréléseket, tu-

berkulinozási eljárásokat,

állatbiztosításokat, állat-

állományok rendszeres

évi felügyeletét, kosmeti-

kai operatiokat.

Debreczen, Csapó-u. 30.

Telefon 558. szám.

Császárfürdő BUDAPESTEN. Nyári és téli gyógyhely, a magyar irtalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénes hévívíz gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, uszodák, török-, kő- és márványfürdők; hőlég-, szénsavas- és villamosviz-fürdők. Ivó és belégzési kúra. 200 kényelmes lakosztoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Prospektus ingyen és bérmentve küld az Igazgatóság.

175

„Bankegyesület Részvénytársaság“

Debreczen, Piac-utca 72. sz.

Foglalkozik a banküzlet összes ágazataival. Leszámítól váltókat, utalványokat, nyilt tételeket stb. Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra.

Előlegét ad értékpapírokra, árukra stb.

Átvész tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (chek) számlára, pénztárjegyekre és

vállalkozik minden egyéb bankügylet kötésére is.

Az igazgatóság,